Preţuieşte ceea ce ai, înainte ca timpul să te înveţe să preţuieşti ceea ce ai avut. (Anonim)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

14 februarie

2014

Anul XIII

nr. 6 (505)

8 pagini – 4 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova

Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef:

Gheorghe AVORNIC

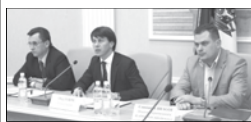
Reporteri: *Irina BUREA*, *Lilia DUMINICA*

Jurist: *Vitalie MODRÎNGĂ*

Redactor-stilizator: *Corina BERZOI*

Asistenţă computerizată: *Maria BONDARI*

Contabila: *Maria JOSANU*

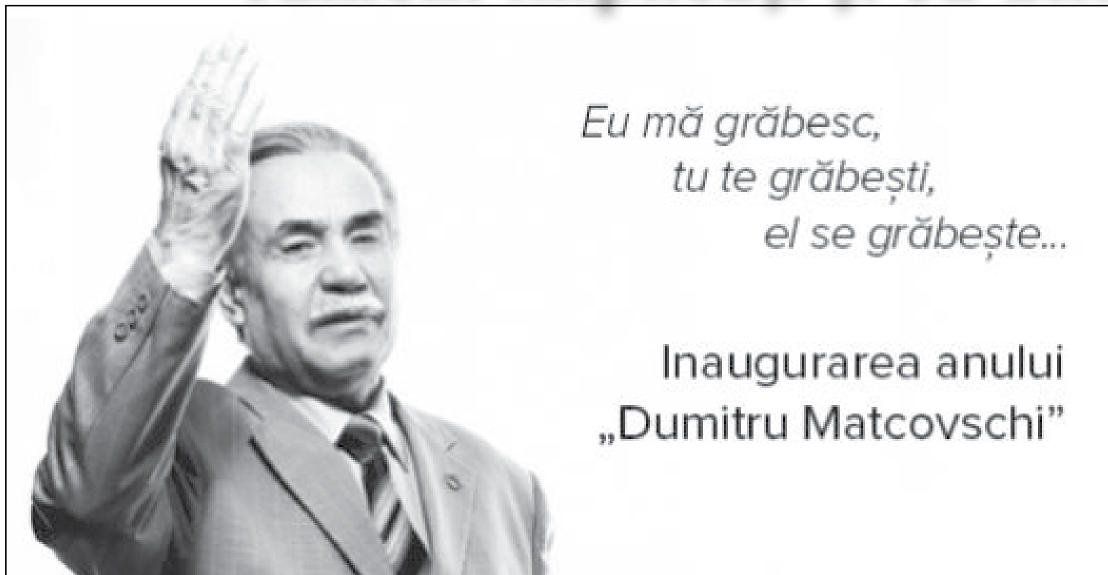

Iurie Leancă la inaugurarea Anului Dumitru Matcovschi: Poetul şi-a dorit mereu o ţară cu suflet viu şi tînăr, cu oameni implicaţi şi cu atitudine

Prim-ministrul Iurie Leancă a participat la festivitatea de inaugurare a Anului Dumitru Matcovschi. În discursul său, oficialul a subliniat că D. Matcovschi nu a fost un simplu poet, ci un „Om al Cetăţii, la a cărei edificare a contribuit plenar şi la a cărei temelie s-a zidit, aducîndu-şi pe altar viaţa şi verbul", informează Biroul comunicare şi relaţii cu presa al Guvernului.

Şeful Cabinetului de miniştri a precizat că Executivul nu a ezitat atunci cînd a decis ca 2014 să fie Anul Dumitru Matcovschi, contribuind astfel la evocarea unei mari personalităţi care s-a înscris fără să şovăie în rîndurile celor ce au iniţiat Mişcarea de Eliberare Naţională.

„Şi iată că astăzi nu ne mai putem imagina ţara noastră fără acest nume. Sînt creaţii literare, dar, înainte de toate, civice – care au făcut istorie şi pe care s-a clădit istoria Republicii Moldova de astăzi. Datoria noastră e să facem astfel încît această istorie şi cei care s-au jertfit în numele ei să nu fie uitaţi. Doar aşa opera lui Dumitru Matcovschi şi a confraţilor săi de condei va fi valorificată şi va continua să cultive demnitatea şi verticalitatea generaţiilor viitoare", a mai spus Iurie Leancă.

Evenimentul, desfăşurat la Teatrul Naţional „Mihai Eminescu", a avut drept motto un vers de Dumitru Matcovschi: „Eu mă grăbesc, tu te grăbeşti, el se grăbeşte...", apoi s-a jucat spectacolul „Pomul vieţii" în regia lui Alexandru Cozub.

Scriitorul, poetul şi dramaturgul Dumitru Matcovschi, care a trecut în nefiinţă în anul 2013, a fost o personalitate notorie a vieţii cultural-artistice şi sociale din Republica Moldova. Pentru meritele sale deosebite, Dumitru Matcovschi a fost ales membru titular al Academiei de Ştiinţe, decorat cu distincţia supremă „Ordinul Republicii". Poetului i s-a acordat, de asemenea, titlul „Scriitor al Poporului" şi Premiul de Stat al Republicii Moldova.

În luna noiembrie anul trecut, deputaţii, la propunerea Guvernului, au votat un proiect prin care au declarat anul 2014 drept Anul Dumitru Matcovschi. La 29 ianuarie 2014, Cabinetul de miniştri a adoptat Programul Naţional de manifestări cultural-artistice consacrate Anului Dumitru Matcovschi.

A avut loc reuniunea Grupului pentru Acţiunea Europeană a Republicii Moldova

Ministrul Afacerilor Externe al României, Titus Corlăţean, a găzduit, recent, la Bruxelles, alături de ministrul francez pentru Afaceri Europene, Thierry Repentin, reuniunea Grupului pentru Acţiunea Europeană a Republicii Moldova (GAERM), informează un comunicat al Ministerului Român al Afacerilor Externe.

Lucrările au fost prezidate operativ de şeful diplomaţiei române iar la întrunire a participat, în calitate de invitat principal, Natalia Gherman, viceprim-ministru, ministrul Afacerilor Externe şi Integrării Europene al Republicii Moldova.

Potrivit sursei citate, sprijinul politic pentru agenda europeană a Republicii Moldova s-a reflectat prin participarea a 20 de miniştri de Externe şi Afaceri Europene, cea mai substanţială prezenţă a statelor membre UE la acest nivel, din toate cele opt ediţii ale formatului iniţiat de România şi Franţa.

De asemenea, au fost prezenţi comisarul pentru Extindere şi Politica de Vecinătate, Stefan Fule, şi secretarul general adjunct al Serviciului European de Acţiune Externă, Helga Schmid. Subiectul principal al discuţiilor a constituit analizarea obiectivelor asumate de autorităţile de la Chişinău pe anul în curs în ceea ce priveşte integrarea europeană şi procesul intern de reforme şi consolidare instituţională.

Ministrul Titus Corlăţean a remarcat progresele incontestabile ale Republicii Moldova pe calea integrării europene, realizate într-un context regional complex, în plină evoluţie. După eforturile depuse cu consecvenţă în ultimii patru ani, 2014 trebuie să fie anul confirmării concrete a meritelor Chişinăului. Semnarea Acordului de Asociere, preconizată a se realiza pînă la finele lunii august 2014, va genera transformarea profundă, în sens pozitiv, a cadrului general al relaţiilor cu Uniunea Europeană. Totodată, liberalizarea regimului de vize pentru cetăţenii Republicii Moldova, aşteptată a se produce în lunile următoare, este o dovadă concretă a beneficiilor directe, pentru întreaga societate, aduse de angajarea în proiectul european.

„Văd în evoluţiile curente din Parteneriatul Estic un motiv în plus pentru a accelera calendarul european al Republicii Moldova – partener care şi-a reconfirmat şi îşi menţine ferm cursul pro-european. Anul 2014 ar trebui să plaseze Republica Moldova pe un traseu european ireversibil. Aceasta ar fi cea mai potrivită răsplată pe care o putem da eforturilor meritorii ale partenerilor noştri de la Chişinău", a subliniat ministrul român, potrivit MAE.

Viceprim-ministrul Natalia Gherman a evidenţiat calendarul reformelor preconizate a fi desfăşurate pentru următoarele luni, astfel încît Republica Moldova să fie în măsură să fructifice plenar noul cadru al relaţiilor cu Uniunea – Acordul de Asociere.

Oficialul de la Chişinău a salutat avansarea rapidă a procesului legislativ şi decizional privind liberalizarea vizelor şi a dat asigurări referitoare la menţinerea orientării ferme spre Uniunea Europeană şi spre racordarea deplină la spaţiul şi la valorile europene.

„Participanţii la reuniune au transmis un mesaj clar de susţinere a parcursului european al Republicii Moldova. A fost recunoscută complexitatea momentului actual, evidenţiată de evoluţiile regionale şi de contextul pre-electoral din Republica Moldova, care vor impune Chişinăului un efort riguros, coerent şi determinat pentru îndeplinirea obiectivelor europene. S-a degajat, totodată, aşteptarea comună privind necesitatea continuării reformelor democratice şi consolidării instituţiilor, în special în domeniile justiţiei şi afacerilor interne, luptei împotriva corupţiei şi îmbunătăţirii mediului de afaceri", informează MAE.

Ministrul Titus Corlăţean a propus ca următoarea reuniune ministerială a GAERM să aibă loc în septembrie 2014, în Republica Moldova, idee primită cu receptivitate de demnitarii prezenţi la întrunire, precizează sursa citată.

Flash

Republica Moldova va apărea pe marile ecrane din străinătate

Agenţia Turismului a lansat un spot video, care va fi difuzat la CNN, Euronews şi BBC. Videoclipul de 20 de secunde a costat peste 8 mii de euro şi ar urma să trezească interesul străinilor să vină pe aceste meleaguri. Pînă atunci însă, filmuleţul este dur criticat de experţi.

Pentru acest filmuleţ de 20 de secunde a lucrat o echipă numeroasă, timp de cîteva luni. Ideea spotului aparţine Agenţiei Turismului. Moldoveanca îmbrăcată în ie este consilierul directorului general al instituţiei.

Potrivit şefului Agenţiei Turismului, întreaga producţie a costat peste 8 mii de euro, cheltuiţi pentru expediţii, regie, montaj şi un alt videoclip, de 6 minute, care este o continuare a spotului. Milioane de oameni din întreaga lume ar urma să vadă această lucrare deja în luna martie la CNN şi Euronews.

Cele 80 de apariţii la CNN şi Euronews vor costa 80 de mii de euro, sumă impunătoare pe care Agenţia Turismului speră să le adune contînd pe ajutorul oamenilor de afaceri. Premiera filmuleţului nu pare să fi lăsat însă nici pe departe impresiile aşteptate.

Cît priveşte costul producţiei, specialiştii spun că valoarea reală a acestuia abia dacă ajunge la o mie de lei. Banii pentru realizarea acestui videoclip au fost alocaţi de Organizaţia de atragere a investiţiilor din Moldova. Astfel de spoturi au fost realizate de majoritatea ţărilor din lume.

Autorităţile vor să repare staţiile de aşteptare a transportului public din Capitală

Staţiile de aşteptare a transportului public din Chişinău ar putea fi reparate. Autorităţile municipale îşi propun să elaboreze un plan de reabilitare a acestora. Anunţul a fost făcut public în cadrul şedinţei operative de la Primărie de către autorităţile municipale.

Şeful Direcţiei Locativ-Comunale şi Amenajare, Petru Gontea, a explicat că deşi anterior au fost efectuate unele lucrări de reparaţie a staţiilor, în scurt timp acestea au fost distruse.

La rîndul său, edilul Capitalei, Dorin Chirtoacă, a solicitat subalternilor să elaboreze un plan de reabilitare a staţiilor de aşteptare a transportului public şi să propună un alt material de construcţie – mai rezistent.

Actele notariale vor putea fi semnate şi în mod electronic

Actele notariale vor putea fi semnate şi în mod electronic. Asta după ce premierul Iurie Leancă a semnat o dispoziţie, în acest sens, prin care Ministerul Justiţiei, Centrul de e-Guvernare şi Centrul de Telecomunicaţii Speciale să propună completări la Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a actelor notariale şi completare a registrelor notariale.

Semnătura digitală în activitatea notarială va fi aplicată şi pe alte acte relevante, iar această iniţiativă trebuie să fie gata pînă pe 15 martie 2014.

De asemenea, premierul a cerut să fie informat în scris despre respectarea normelor stabilite în Regulamentul cu privire la procedurile de asigurare a transparenţei în procesul decizional şi de executare a acestor modificări.

Menţionăm că, semnătura digitală pe actele notariale vine să faciliteze obţinerea informaţiilor de tip notarial, să reducă din costuri şi să excludă fenomenul birocratic. Iurie Leancă a emis dispoziţia în urma consultărilor cu reprezentanţii mediului de afaceri.

Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei a iniţiat un Club de dialog permanent cu societatea civilă

Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei a lansat un club de dialog cu organizaţiile neguvernamentale active în domeniul protecţiei sociale.

„Acest club se doreşte a fi o punte permanentă de discuţii cu societatea civilă în vederea creşterii gradului de conştientizare şi sprijinirii agendei de reforme în asistenţă socială promovate de către minister”, a declarat ministrul Valentina Buliga.

La prima şedinţă a Clubului au participat 21 de reprezentanţi ai ONG-urilor şi organizaţiilor active în domeniul social.

Organizatorii au anunţat că principalul scop al Clubului va fi consolidarea rolului societăţii civile, liderilor de opinie din sectorul non-guvernamental în vederea promovării politicilor sociale elaborate de către minister şi comunicarea mai activă cu populaţia.

„Prin efort comun putem susţine familiile aflate în dificultate, să-şi realizeze dreptul la ajutor social şi să revină la un trai independent”, acesta a fost mesajul primei şedinţe.

„Sînge nou” în justiţia moldovenească

În ultimii doi ani, circa douăzeci la sută din componenţa sistemului judecătoresc a fost schimbată. O afirmaţie în acest sens a făcut Oleg Efrim, ministrul Justiţiei, într-un interviu.

Vorbind despre consolidarea integrităţii actorilor din justiţie, O. Efrim a spus că numai în primele trei săptămîni ale anului în curs, din sistemul judecătoresc au plecat benevol sau silit 12 judecători. Referindu-se la contracararea corupţiei, ministrul a subliniat că „lupta cu corupţia nu poate fi oprită, aceasta fiind un proces continuu”.

Oleg Efrim afirmă că, în prezent, Consiliul Superior al Magistraturii admite mult mai lejer să sancţioneze judecătorii care încalcă legea, iar magistraţii corupţi pot fi pedepsiţi, întrucît le-a fost ridicată imunitatea. De la sfîrşitul anului trecut, toate dosarele în instanţele de judecată se repartizează exclusiv aleatoriu, astfel încît nici un preşedinte de instanţă nu poate să repartizeze un dosar.

„Lucrurile se schimbă mai rapid decît aceasta se reflectă în percepţia cetăţenilor”, a opinat Oleg Efrim. Totuşi, ministrul admite că sistemul este departe de perfecţiune. El a exemplificat prin cele două decizii de săptămîna trecută împotriva Băncii Naţionale, pe marginea cărora ar putea fi pornite proceduri disciplinare.

Oleg Efrim a mai spus că s-a finalizat reparaţia tuturor sediilor instanţelor de judecată. „Inspectînd aceste sedii, am rămas plăcut surprins de modul în care a fost cheltuit banul public şi cum arată instanţele de judecată în teritoriu”, a remarcat ministrul Oleg Efrim.

Cea mai mare parte din mita moldovenilor merge la poliţie

Moldovenii plătesc cel mai des mită poliţiei. Aproximativ 50% din cazurile de mită înregistrate în Republica Moldova implică poliţia, se arată într-un studiu realizat de „Magenta Consulting”.

Deşi ar părea un paradox, cel mai des plătesc mită poliţiei tocmai oamenii cu venituri mici, conform aceluiaşi studiu.

Populaţia mai crede că „problemele” în Moldova se rezolvă în primul rînd cu bani, apoi prin relaţii, urmate de cadouri. Doar 27,1% dintre respondenţi nu oferă categoric mită, iar numărul celor care consideră că e mai simplu de apelat la căi neoficiale creşte pe an ce trece – de la 48,6% în 2007, la 53% în 2012.

Moldova este şi ţara cu cea mai mare rată de scădere a populaţiei din lume. Astfel, statul nostru pierde zilnic, în medie, cîte 106 locutori. Cei mai mulţi dintre aceştia pleacă să muncească peste hotare. Însă, acest lucru practic salvează economia Moldovei, deoarece mai mult de jumătate din populaţia ţării trăieşte din remitenţele de peste hotare, iar în mediu un locuitor plecat în străinătate trimite lunar acasă circa 500 de dolari, majoritatea remitenţelor provenind din Rusia (40%). Banii sînt, în mare parte, utilizaţi pentru consum, se mai relevă în studiul celor de la „Magenta Consulting”.

Cifrele care arată cum se luptă cu corupţia la CNA

Aproape 97 de milioane de lei, aceasta este suma prejudiciului cauzat de persoanele care au comis acte de corupţie depistate în 2013 şi expediate în judecată.

Potrivit Centrului Naţional Anticorupţie (CNA), din această sumă au fost restituiţi doar 236 de mii de lei şi a fost aplicat sechestru pe bunuri imobile şi mobile în valoare totală de 42 de milioane de lei.

Astfel, chiar dacă sînt cercetate penal, judecate şi condamnate, persoanele corupte nu restituie decît o mică parte din bunurile obţinute ilegal.

Datele statistice de la CNA arată că în 2013, valoarea prejudiciului a crescut cu 27 de milioane de lei faţă de 2012. Chiar dacă suma prejudiciului a fost mai mare, în 2012 s-a reuşit restituirea a 8,6 milioane de lei, faţă de 236 de mii de lei în 2013.

Instituţiile în care au fost depistate cele mai multe acte de corupţie sînt instituţiile de drept (100 de cazuri), administraţia publică locală (85 de cazuri), instituţii financiare (35 de cazuri), instituţii medicale (27 de cazuri), instituţii de învăţămînt (47 de cazuri), companii de construcţii (12 cazuri), avocaţi (19 cazuri), companii de transport (10 cazuri), instituţii bancare (7 cazuri).

O delegaţie parlamentară a participat la reuniunea Comisiei pentru afaceri politice, drepturile omului şi democraţie

Şeful delegaţiei Parlamentului Republicii Moldova la Adunarea Parlamentară a Parteneriatului Estic EURONEST, Marian Lupu, a participat la reuniunea Comisiei pentru afaceri politice, drepturile omului şi democraţie, care s-a desfăşurat la Bruxelles, Regatul Belgiei, a relatat Direcţia Comunicare şi Relaţii Publice a Legislativului.

Potrivit agendei, în cadrul reuniunii Comisiei au fost discutate subiecte care se referă la obiectivele Parteneriatului Estic (PaE) pînă la Summitul din 2015, care va avea loc la Riga; finanţarea PaE prin Instrumentul european de vecinătate şi parteneriat; implicarea societăţii civile în Parteneriatul Estic.

De asemenea, europarlamentarii Victor Dolidze şi Jacek Protasiewicz au prezentat spre dezbatere proiectul de Raport cu privire la consolidarea Parteneriatului Estic prin intermediul Instrumentului european de vecinătate pentru perioada 2014 - 2020 şi au propus aprobarea unei rezoluţii în acest sens.

Adunarea Parlamentară EURONEST reprezintă dimensiunea parlamentară a Parteneriatului Estic şi o platformă de dialog între deputaţii din Parlamentul European şi partenerii estici pe subiecte ce ţin de implementarea reformelor politice, sociale şi economice. AP EURONEST este formată din 110 membri: 60 de membri din partea Parlamentului European şi cîte 10 membri din partea partenerilor estici (Republica Moldova, Ucraina, Georgia, Armenia, Azerbaidjan).

Justiţiabilii sînt mulţumiţi de condiţiile din instanţele de judecată

Gradul de satisfacţie a vizitatorilor instanţelor de judecată din Republica Moldova a fost analizat într-un studiu făcut public, recent, în cadrul unei întruniri. La eveniment au participat ministrul Justiţiei Oleg Efrim, şi preşedintele Curţii Supreme de Justiţie Mihai Poalelungi, informează Ministerul Justiţiei.

Astfel, în majoritatea cazurilor, indicatorii nivelului de satisfacţie a vizitatorilor judecătoriilor au căpătat valori bune şi foarte, justiţiabilii, în mare parte, fiind mulţumiţi de comportamentul angajaţilor din instanţele de judecată şi de condiţiile în care se desfăşoară procesele, se arată în studiu.

Potrivit lui O. Efrim, cercetarea este diferită de cele care au fost realizate pînă acum. El a precizat că, despre condiţiile din instanţe au fost intervievate doar persoanele care, nemijlocit, au vizitat aceste instituţii. „Ne bucurăm că peste 90 la sută dintre respondenţi apreciază pozitiv atitudinea angajaţilor din judecătorii şi susţin că au fost trataţi cu politeţe şi respect", a menţionat ministrul Justiţiei.

Aşadar, în funcţie de mediul din care provin intervievaţii, orăşenii tind să fie mai critici decît persoanele din mediul rural, iar ca rezultat, aceleaşi lucruri pot fi percepute diferit. După criteriul de vîrstă, tinerii tind să ofere note mai mici condiţiilor din instanţele de judecată decît persoanele în vîrstă.

Cît priveşte dotarea sălilor cu mobilierul necesar (scaune, mese), deşi percepţia cetăţenilor este una pozitivă în acest sens, în rîndul comentariilor se vorbeşte despre necesitatea unui număr mai mare de scaune în instanţele mari din Chişinău. Totodată, mai mulţi respondenţi au sugerat crearea unei camere separate pentru avocaţi şi procurori, astfel încît ei să poată să-şi lase hainele într-un vestiar, să se aşeze la o masă cu documentele lor şi să discute cu clientul în caz de necesitate. Mai multe persoane au sugerat instalarea unui aparat de cafea şi ceai în instanţe, precum şi a unui culer cu apă. În raport se menţionează că, această idee ar putea fi implementată cel puţin în instanţele din Chişinău, unde persoanele sînt obişnuite cu utilizarea unor astfel de aparate, şi în cazul în care se va adeveri utilitatea ei, şi celelalte instanţe vor fi dotate cu astfel de condiţii.

Indicatoarele cancelariei, arhivei şi a sălilor de judecată, de asemenea, au fost apreciate pozitiv şi s-a menţionat că acestea sînt eficiente în orientare. În unele cazuri, s-a stipulat că ar fi binevenită utilizarea ambelor limbi pe indicatoare.

Acelaşi studiu arată că majoritatea vizitatorilor instanţelor judecătoreşti sînt deserviţi cel mult în decursul a 20 de minute de aşteptare. E de menţionat faptul că, două treimi dintre respondenţi au declarat că şi-au soluţionat problemele cu care au venit în instanţă în timp rezonabil. Astfel, 54% dintre aceştia au aşteptat mai puţin de 10 minute, iar 19% au fost deserviţi în cel mult 20 de minute. Cu toate acestea, există şi persoane care au specificat că, au aşteptat mai mult de o oră, iar unii mai mult de 3 ore. Aceasta se explică prin faptul că, cetăţenii respectivi au venit la judecătorie pentru proces de judecată, ceea ce, în unele cazuri, acesta nu poate fi soluţionat în timp restrîns. În linii generale, timpul necesar pentru rezolvarea problemelor este considerat unul rezonabil. Orele de lucru ale instanţei sînt convenabile pentru vizitatori. Însă, cîteva persoane au indicat că în cazul cancelariei aceasta este mai puţin aplicabil.

La capitolul limba de comunicare, intervievaţii au afirmat că angajaţii instanţei au vorbit cu ei în limba în care le-a fost comod să discute, utilizînd termeni accesibili pentru cetăţean. În acelaşi timp, persoanele cu vîrsta de peste 60 de ani, au subliniat mai des că le-a fost complicat să înţeleagă limbajul angajatului instanţei. La fel, se observă că şi nivelul de studii are o importanţă în acest sens – persoanele cu studii de colegiu şi cei cu studii universitare au avut mai puţine probleme în ceea ce priveşte înţelegerea angajaţilor instanţei de judecată.

Referitor la atitudinea angajaţilor judecătoriilor faţă de vizitatori, studiul evidenţiază că aceasta este apreciată drept pozitivă, fiind caracterizată de respect şi politeţe. Acelaşi lucru este valabil şi în cazul judecătorului. Majoritatea intervievaţilor au precizat că judecătorul a oferit tuturor părţilor posibilitatea de a-şi prezenta argumentele în cadrul şedinţei. O persoană a afirmat că martorii ei nu au fost chemaţi ca să-şi prezinte poziţia.

Majoritatea participanţilor la sondaj, este de părere că, dosarul în care ei au fost implicaţi a fost analizat într-un termen rezonabil.

Cea mai mare parte dintre pîrîţii şi reclamanţii intervievaţi au remarcat că ştiu ce să facă mai departe cu dosarul lor. Cu toate acestea, nivelul de informare privind existenţa înregistrării audio este scăzut. În particular, cei mai mulţi care cunosc despre acest lucru s-au dovedit a fi, desigur, avocaţii şi procurorii, care toţi, cel puţin au auzit despre această procedură. Persoanele cu studii superioare, de asemenea, sînt mai informate decît persoanele cu un nivel al studiilor mai jos. Însă, Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, este mai puţin cunoscut respondenţilor. Chiar şi în rîndul avocaţilor şi procurorilor, o treime nu cunosc detaliile acestuia sau nici nu au auzit de el.

Ministrul Justiţiei Oleg Efrim susţine că rezultatele pozitive obţinute în domeniul cercetat se datorează multiplelor acţiuni întreprinse de Guvern în ultima perioadă. „Schimbările pozitive din domeniul justiţiei au loc mult mai rapid decît percepţia oamenilor. Urmează să muncim mai mult pentru a demonstra că putem avea o justiţie corectă şi astfel să schimbăm şi percepţia oamenilor privind calitatea justiţiei", a mai spus ministrul O. Efrim.

Studiul referitor la gradul de satisfacţie a vizitatorilor instanţelor de judecată din Republica Moldova este prevăzut în Planul de acţiuni privind implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiţiei pentru anii 2011-2016. La realizarea acestuia au fost intervievate 604 persoane, din o treime din instanţe, selectate aleatoriu.

Cor. DREPTUL

Transparency International Moldova susţine schimbările din sectorul justiţiei

Implementarea acţiunilor prevăzute în Strategia de reformă a sectorului justiţiei a constituit subiectul discuţiei ce a avut loc între ministrul Justiţiei Oleg Efrim şi directorul executiv al Transparency International Moldova Lilia Carasciuc.

Ministrul Justiţiei şi directorul executiv al Transparency International Moldova au vorbit în special despre acţiunile prevăzute la Pilonul IV al Strategiei de reformă şi anume, integritatea actorilor din sectorul justiţiei, potrivit informaţiei ministerului de ramură.

Astfel, a fost făcută o trecere în revistă a celor mai importante realizări, cum ar fi promovarea şi aprobarea legilor privind testele de integritate, confiscarea extinsă a averilor, răspunderea penală pentru îmbogăţirea ilicită, sporirea sancţiunilor pentru infracţiunile de corupţie.

De asemenea, s-a vorbit şi despre ceea ce s-a făcut cu întîrziere. În context, ministrul Justiţiei a ţinut să sublinieze că tergiversarea de aproape şase luni a anumitor acţiuni se datorează, în mare parte, crizei politice din primăvara anului trecut.

La rîndul său, Lilia Carasciuc a apreciat eforturile pe care le depune ministerul de resort în procesul de reformare a sectorului justiţiei. Însă, reprezentantul Transparency International Moldova şi-a exprimat îngrijorarea că unii membri ai puterii judecătoreşti şi ai procuraturii nu susţin deloc reforma din interior, se mai precizează în informaţia Ministerului Justiţiei.

Totodată, în cadrul întîlnirii a fost abordat şi subiectul ce ţine de implementarea Proiectului privind respectarea eticii profesionale de către actorii din domeniul justiţiei.

L.D.

Calitatea codurilor de etică a profesiilor juridice va fi îmbunătăţită

Ministerul Justiţiei şi Fundaţia Konrad Adenauer au semnat, recent, un acord privind implementarea unui proiect în domeniul respectării eticii profesionale de către actorii din domeniul justiţiei.

Astfel, în urma concursului de granturi demarat de către Fundaţia respectivă, s-a decis că Ministerul Justiţiei va beneficia de un suport financiar pentru a promova etica profesională în rîndul profesiunilor juridice în vederea propagării toleranţei zero faţă de corupţie.

Scopul programului, finanţat de Fundaţia Konrad Adenauer, este de a îmbunătăţi calitatea codurilor de etică profesională a specialităţilor juridice. Grantul de nouă mii de euro va fi utilizat pentru a evalua codurile de etică vizate, iar în caz de necesitate, vor fi propuse modificări sau completări pentru ca acestea să corespundă standardelor internaţionale. Mai mult, vor fi elaborate coduri de etică pentru profesiile juridice care nu au asemenea ghiduri de conduită. De asemenea, proiectul mai prevede organizarea trainingurilor pentru reprezentanţii profesiilor juridice şi pentru membrii comisiilor disciplinare cu privire la cele mai bune practici în domeniul eticii profesionale, dar şi a unei campanii de sensibilizare cu referire la necesitatea respectării acesteia, se menţionează într-o informaţie a Ministerului Justiţiei.

Exprimîndu-şi recunoştinţa pentru sprijinul constant oferit de Guvernul Germaniei şi Fundaţia Konrad Adenauer în promovarea reformelor din sectorul justiţiei al Republicii Moldova, ministrul Justiţiei Oleg Efrim a menţionat că respectarea eticii profesionale este o componentă foarte importantă pentru reprezentanţii sectorului justiţiei şi urmează să joace un rol primordial în procesul de responsabilizare a actorilor din sector.

Vorbind despre reformarea sectorului justiţiei din Republica Moldova, directorul Programului „Statul de Drept în Europa de Sud-Est" al Fundaţiei Konrad Adenauer, din care face parte şi proiectul menţionat, Thorsten Geissler, a apreciat înalt rezultatul eforturilor depuse de Ministerul Justiţiei în acest sens. El a declarat că justiţia este domeniul unde rezultatele nu pot fi văzute imediat. „Ne bucurăm că Strategia de reformă a sectorului justiţiei se implementează şi apreciem eforturile depuse de autorităţile din Republica Moldova. Este greu, dar trebuie de muncit pentru a atinge toate obiectivele propuse", a specificat Thorsten Geissler.

Pe lîngă proiectul demarat, cu durata de un an de zile, Fundaţia Konrad Adenauer intenţionează să doneze o culegere a hotărîrilor Curţii Constituţionale din Germania, tradusă în limba română. De asemenea, în 2014 va fi organizată o conferinţă regională cu participarea judecătorilor din mai multe ţări, inclusiv din Republica Moldova, pentru schimb de experienţă şi bune practici.

E de menţionat că acesta este al doilea proiect finanţat de Fundaţia Konrad Adenauer în cadrul programului de granturi la care a participat Ministerul Justiţiei. În 2013 Fundaţia a oferit un grant de nouă mii de euro pentru proiectarea unui sistem electronic de informare destinat executorilor judecătoreşti, dar şi pentru evaluarea cadrului normativ adecvat funcţionării acestuia.

Fundaţia Konrad Adenauer este unul dintre principalii donatori angajaţi în mecanismul de asistenţă străină pentru susţinerea reformei în sectorul Justiţiei din Moldova, iar programul său „Statul de Drept în Europa de Sud-Est" a fost conceput cu scopul de a promova dialogul pe teme privind statul de drept în acest spaţiu geografic. Programul dat are drept obiectiv sprijinirea, într-o manieră susţinută, a construcţiei şi consolidării democraţiei în ţările din regiune.

Proiectul privind respectarea eticii profesionale de către actorii din domeniul justiţiei vine să sprijine eforturile Ministerului Justiţiei în implementarea Strategiei de reformă a sectorului dat.

L.D.

Cererea de recurs prin prisma articolului 437 al Codului de procedură civilă al Republicii Moldova

Pentru ca examinarea recursului să se desfăşoare în condiţii adecvate, este necesar ca părţile şi instanţa de judecată să cunoască în ce constă litigiul, care sînt pretenţiile recurentului şi dacă se invocă temeiurile din art.432 Cod de procedură civilă. În acest scop, părţile au la îndemînă mijloace de înştiinţare reciprocă, acestea fiind: cererea de recurs şi referinţa.

Astfel, cererea de recurs la care este anexată dovada plăţii taxei de stat, fiind depusă la Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie, cu respectarea tuturor regulilor stabilite de lege pentru declararea recursului, produce următoarele efecte:

– învesteşte instanţa cu judecarea recursului. Pentru declanşarea controlului judiciar pe calea recursului este nevoie de sesizarea instanţei, care se realizează prin cererea de recurs. În acest fel se deschide o nouă etapă a procesului civil – etapa judecăţii în instanţa de recurs cu specificul ei şi anume că, procesul nu se judecă din nou în fond, ci numai se verifică legalitatea hotărîrilor de fond, de către instanţa superioară;

– stabileşte cadrul procesual în care se desfăşoară judecata, cu privire la părţi, la obiectul litigiului şi la temeiurile ce urmează a fi invocate în cazul recursului secţiunea a II-a. Instanţa este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs, adică să se refere la fiecare temei indicat în cererea de recurs;

– suspendă executarea hotărîrii, dar numai în cazul strămutării de hotare, distrugerii de plantaţii şi semănături, demolării de construcţii sau de orice bun imobil, în alte cazuri prevăzute de lege (art.435 alin.(1) C. proc.civ.). În principiu, recursul nu este suspensiv de executare, cu excepţia cazurilor indicate mai sus. Suspendarea, la cererea executării hotărîrii, poate fi acordată numai după depunerea unei cauţiuni, în mărimea valorii acţiunii admise prin hotărîrea contestată.

Spre deosebire de celelalte căi de atac, cererea de recurs împotriva deciziilor instanţei de apel se depune direct la Curtea Supremă de Justiţie, în Secţia grefă, iar după verificarea îndeplinirii condiţiilor enunţate în prevederile art.437 C. proc.civ., se va înregistra intentarea procedurii de recurs.

Astfel, momentul sesizării instanţei de recurs nu coincide cu momentul intentării procedurii de recurs.

Dacă cererea de recurs poartă o denumire incorectă, conform art.166 alin.(6) C. proc. civ., aceasta va fi considerată valabilă.

Cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată – ceea ce înseamnă că trebuie să fie scrisă la maşina de scris sau la calculator şi să cuprindă, în mod obligatoriu, elementele componente stipulate în art.437 alin.(1) din Codul de procedură civilă şi anume:

a) ***Denumirea instanţei la care se depune recursul***

În materia competenţei examinării recursurilor acţionează regula competenţei instanţei ierarhic superioare. Conform art.1 alin.(4) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiţie şi art.43 alin.(1) al Legii privind organizarea judecătorească, republicată cu modificările şi completările ulterioare, în Republica Moldova funcţionează o singură instanţă supremă, denumită Curtea Supremă de Justiţie – organul suprem al puterii judecătoreşti, care are sediul în Capitala ţării.

Potrivit prevederilor art.431 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiţie dispune de competenţă exclusivă la examinarea recursurilor împotriva deciziilor instanţelor de apel.

Această cerinţă nu este prevăzută în codurile de procedură civilă europene, cum ar fi cel român, francez, italian sau spaniol.

În context, concluzionez că această menţiune nu urmează a fi considerată esenţială. Este doar o formalitate ce urmează a fi respectată de către cel ce depune cererea de recurs, dar pentru care legea prevede, în cazul nerespectării ei, o sancţiune de natură să afecteze grav efectivitatea exercitării căii de atac şi să restrîngă nejustificat accesul liber la justiţie.

b) ***Numele, denumirea, calitatea procesuală a recurentului sau a persoanei ale cărei interese le reprezintă, adresa lor***

c) ***Numele sau denumirea, adresa intimatului***

Aceste elemente reprezintă cerinţele necesare pentru identificarea corectă a părţilor recursului, asupra cărora se vor produce efectele deciziei ce se va pronunţa.

În cazul în care, recurentul sau reprezentantul acestuia şi-a schimbat domiciliul, ce l-a avut la judecarea în fond sau apel a cauzei, sau după caz, domiciliul ales, urmează să se indice noul domiciliu. Dacă cererea se depune prin reprezentant, se va menţiona această circumstanţă, cu trimiterea la numărul, data şi emitentul procurii. În cazul reprezentantului legal, se va anexa dovada respectivă.

Legiuitorul român, în art.302^1 C. proc. civ. vechi, prevedea că cererea de recurs va cuprinde, sub sancţiunea nulităţii, următoarele menţiuni: a) numele, domiciliul sau reşedinţa părţilor ori, pentru persoanele juridice, denumirea şi sediul lor, precum şi, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerţului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal şi contul bancar. Dacă recurentul locuieşte în străinătate, v-a arăta şi domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul.

Curtea Constituţională a României, în decizia nr.176/2005, referitoare la excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art.302^1 alin.(1) lit.a) din C. proc. civ., a constatat că dispoziţiile art.302^1 alin.(1) lit.a) C.proc. civ., apar ca un formalism inacceptabil de rigid, de natură să afecteze grav efectivitatea exercitării căii de atac şi să restrîngă nejustificat accesul liber la justiţie.

În această ordine de idei, Curtea a observat că cele mai multe dintre elementele prevăzute în textul de lege atacat, şi anume domiciliul sau reşedinţa părţilor ori, pentru persoanele juridice, denumirea şi sediul lor, precum şi, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerţului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal şi contul bancar, precum şi – dacă recurentul locuieşte în străinătate – domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul, se regăsesc în totalitate în actele dosarului în care s-a pronunţat hotărîrea ce face obiectul căii de atac, nu sînt indispensabile pentru identificarea acestei hotărîri şi nici nu sînt menţionate în dispozitivul hotărîrii atacate.

Instituirea sancţiunii nulităţii pentru neîndeplinirea acestor cerinţe de formă în însuşi cuprinsul cererii de recurs, fără nici o posibilitate de remediere a omisiunii, îl lipseşte pe recurent, fără o justificare rezonabilă, de posibilitatea de a se examina, pe calea recursului, susţinerile sale întemeiate privind modul eronat, eventual abuziv, prin care s-a soluţionat, prin hotărîrea atacată, litigiul în care este parte. Avînd în vedere aceste efecte ale aplicării prevederilor art.302^1 alin.(1) lit.) C. proc. civ., Curtea Constituţională a constatat că, prin sancţiunea nulităţii pe care o instituie, textul de lege atacat încalcă atît dispoziţiile referitoare la accesul liber la justiţie, cît şi cele referitoare la folosirea căilor de atac şi garantarea dreptului la apărare.

Codul de procedură civilă francez, în art.975, prevede că cererea de recurs trebuie să mai indice pe lîngă datele generale de identificare a părţilor, naţionalitatea, data şi locul naşterii recurentului persoană fizică, iar pentru recurentul persoană juridică – forma de organizare, organul care reprezintă persoana juridică.

Naţionalitatea poate prezenta importanţă pentru a indica instanţei că în cauză există un element de extraneitate, ceea ce poate pune problema unui conflict teritorial de legi.

Data şi locul naşterii recurentului poate contribui la evitarea dobîndirii de drepturi necuvenite de către o persoană avînd numele şi prenumele identic cu adevăratul titular.

Articolul 366 al Codului de procedură civilă italian prevede că cererea de recurs trebuie doar să indice părţile, fără a specifica concret datele, lasînd acest fapt la dispoziţia părţilor. Dacă recurentul nu are domiciliu în Roma (sediul Curţii de Casaţie), comunicările îi sînt făcute la cancelaria Curţii.

În Republica Moldova, datorită faptului că cererea de recurs se depune direct la Curtea Supremă de Justiţie şi nu la instanţa de judecată a cărei hotărîre se atacă, cum este în cazul celorlalte căi de atac, dosarul civil este interpelat de instanţa supremă, dar numai după ce s-au soluţionat chestiunile cu privire la taxa de stat şi/sau motivarea recursului, de aceea consider că este necesar de indicat părţile şi adresa acestora în cererea de recurs, în special în ceea ce priveşte recurentul.

În acest context, menţionez că indicarea adresei este necesară pentru expedierea încheierii prin care recurentul urmează să achite taxa de stat în termenul stabilit sau prin care acestuia i se restituie cererea de recurs, dacă ea nu corespunde prevederilor art.437 C. proc. civ. al R. Moldova.

d) Data pronunţării deciziei atacate cu recurs

Lit.d) alin.(1) art.437 C. proc. civ. a fost abrogată prin Legea nr.155, din 05.07.2012, care a intrat în vigoare la 30.11.2012. Presupun că legiuitorul a ţinut cont de faptul că ceea ce se stipulează la această literă, se repetă şi la lit.e) a aceleiaşi prevederi legale.

e) Denumirea instanţei care a emis decizia în apel, data pronunţării şi dispozitivul deciziei, argumentele admiterii sau respingerii apelului

Prin aceste elemente, se prefigurează o individualizare a hotărîrii supuse recursului. În mod firesc, aici ar mai trebui menţionat şi numărul deciziei, deoarece indicarea lui duce la facilitarea lucrului efectuat de către aparatul instanţei de recurs.

Datorită faptului că apelurile sînt examinate doar de curţile de apel, denumirea instanţei are importanţă mai mult pentru a verifica dacă hotărîrea pe care o atacă recurentul poate fi obiectul recursului secţiunea II.

Partea care depune recurs, pentru a se face înţeleasă de ce nu este de acord cu decizia instanţei de apel, trebuie să indice care a fost soluţia şi motivarea dată de instanţa de apel.

În acest context, facem referire la cauza civilă: Consiliul municipal Chişinău către Asociaţia Veteranilor şi Ostaşilor în Rezervă ai Forţelor Armate. În acest caz, în cuprinsul cererii de recurs, declarată de Asociaţia Veteranilor şi Ostaşilor în Rezervă ai Forţelor Armate, nu s-a indicat decizia care se atacă, data pronunţării şi dispozitivul deciziei, din această cauză a fost restituită şi prin aceeaşi încheiere s-a explicat dreptul de a depune repetat recursul după lichidarea neajunsurilor şi respectarea regulilor stabilite de lege pentru declararea lui.

Aceste date sînt importante a fi menţionate în cererea de recurs datorită faptului că dosarul nu este la instanţa de recurs, ci la cea de apel şi va fi interpelat numai după înregistrarea intentării procedurii de recurs, dacă cererea de recurs corespunde prevederilor art.437 C. proc. civ.

f) Esenţa şi temeiurile recursului, argumentul ilegalităţii deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective

Aceste elemente, reprezintă partea motivată a cererii, cu includerea cerinţelor recurentului, ce rezultă din această motivare.

Motivarea recursului permite atît instanţei de control să verifice legalitatea deciziei, cît şi părţii adverse să îşi poată pregăti apărarea şi să răspundă susţinerilor recurentului.

Practica instanţei supreme din România a adus în mod constant precizări şi clarificări privind motivarea recursului.

- Motivarea trebuie să fie concisă, precisă şi clară, ea trebuie să cuprindă o dezvoltare a fiecărui motiv de recurs. Pentru a conduce la casarea sau modificarea deciziei, recursul nu se poate limita la o simplă indicare „de formă” a textelor, ci condiţia legală a dezvoltării motivelor implicînd determinarea greşelilor anume imputate, o minimă argumentare a criticii în fapt şi în drept.

Cît priveşte legea procesual civilă a ţării noastre, aceasta nu impune totuşi condiţia dezvoltării motivelor de recurs în ordinea în care sînt prevăzute de art.432 alin.(2) şi (3). Prin urmare, recurentul poate aprecia asupra ordinii în care să prezinte motivele de recurs. Esenţial este însă, ca din expunerea făcută de acesta să rezulte cu precizie care sînt temeiurile de casare a deciziei atacate.

- Precizarea textului de lege, ori a principiului de drept a cărui violare se impută instanţei de apel, precum a sensului în care s-a săvîrşit violarea lor, este o condiţie neapărat necesară pentru ca instanţa de recurs să-şi poată exercita controlul asupra exactităţii în drept a soluţiei date.

Legiuitorul nostru, în art.432, indică că părţile şi alţi participanţi la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute în alin.(2) sau (3).

Textul legal indicat mai sus este o normă imperativă, care presupune că nu este necesară doar existenţa subiectului, obiectului, termenului pentru valorificarea dreptului de declarare a recursului, ci şi existenţa temeiurilor de ordin material sau procedural. Datorită faptului că recursul secţiunea II este o cale extraordinară de atac, acesta poate fi declarat doar pentru temeiurile şi în condiţiile expres şi exhaustiv prevăzute de lege.

Cu alte cuvinte, recursul nu înseamnă rejudecarea procesului într-un al treilea grad de jurisdicţie, ci controlul respectării de către judecătorii fondului a legalităţii, adică

Starea criminalității în anul 2013

Potrivit datelor înregistrate în anul 2013, pe teritoriul republicii au fost luate la evidenţă 38 157 infracţiuni, ce constituie o majorare cu 4,21 la sută a numărului crimelor înregistrate, comparativ cu anul 2012.

Ponderea semnificativă în creşterea nivelului infracţional revine crimelor mai puţin grave, numărul cărora s-a majorat cu 1278 cazuri (6,42%), crimelor uşoare cu 870 (10,4%) şi celor deosebit de grave cu 74 (7,15%).

În scădere se află infracţiunile grave - 670 cazuri (- 9,38%) şi excepţional de grave cu 6 (-3,55%).

Analiza nivelului criminalităţii în baza categoriilor de infracţiuni a reliefat o creştere a infracţiunilor, cu precădere a celor contra patrimoniului, fiind înregistrate 20 391 cazuri, în special a furturilor - 15 378. Astfel, în cursul anului trecut, s-a majorat numărul infracţiunilor:

- contra familiei şi minorilor cu 521 cazuri (54,67%);
- contra patrimoniului cu 1640 cazuri (8,75%), inclusiv furturile cu 1084 cazuri (7,58%), escrocheriile cu 414 cazuri (25,08%), pungăşiile cu 201 cazuri (37,22%), şantajurile cu 24 cazuri (37,5%);
- în domeniul transporturilor cu 451 cazuri (9,34%);
- contra securităţii publice cu 111 cazuri (7,33%), inclusiv huliganismurile cu 160 cazuri (12,46%);

- eschivările de la achitarea plăţilor vamale cu 33 cazuri (220%);
- militare cu 18 cazuri (14,06%);
- contra justiţiei cu 45 cazuri (10,39%);
- contra autorităţilor publice cu 173 cazuri (10,61%);
- coruperile pasive cu 54 cazuri (34,39%).

În scădere se află infracţiunile:

- contra vieţii şi sănătăţii persoanei cu 108 cazuri (- 6,15%), inclusiv omorurile cu 8 cazuri (-3,59%), vătămările intenţionate grave ale integrităţii corporale cu 1 caz (- 0,31%), vătămări intenţionate medii ale integrităţii corporale cu 168 cazuri (- 18,52%);
- economice cu 926 cazuri (- 48,03 %), inclusiv fabricarea şi punerea în circulaţie a banilor falşi cu 812 cazuri (- 70,24 %);
- privind viaţa sexuală cu 9 cazuri (- 1,46%), inclusiv violuri cu 11 cazuri (-3,06%);
- săvîrşite de persoane publice cu 105 cazuri (- 8,61%);
- privind circulaţia ilegală a drogurilor cu 411 cazuri (- 26,89%);
- contrabanda cu 12 cazuri (- 7,36%);
- tîlhăriile cu 21 cazuri (- 12,57%), jafurile cu 31 cazuri (- 2,64%);
- încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei rutiere cu 90 cazuri (- 9,16%);
- săvîrşite de grupări organizate cu 21 cazuri (- 21,65%).

Per ansamblu, în republică, s-a atestat o ridicare a nivelului criminalităţii în majoritatea unităţilor administrativ-teritoriale, cele mai multe infracţiuni fiind înregistrate în Capitală - 38 la sută.

Potrivit studiului efectuat de procurori, dinamica criminalităţii a fost generată de factori de ordin legislativ, instituţional, economico-financiar şi social, fiind condiţionat inclusiv de: nivelul scăzut de trai şi vulnerabilitatea unor categorii de cetăţeni, lipsa surselor de venit permanent, inclusiv pentru asigurarea întreţinerii personale şi a membrilor familiei, starea de criză socială, salarizarea precară, rata înaltă a şomajului, nivelul scăzut al culturii juridice, nemotivarea timpului liber, migraţia masivă a populaţiei în interiorul şi în exteriorul ţării, lăsarea copiilor fără supraveghere etc.

Concomitent, reieşind din factorii care au determinat creşterea criminalităţii în anul curent, Procuratura Generală indică intensificarea activităţii organelor şi persoanelor responsabile de profilaxia şi monitorizarea fenomenelor infracţionale, prin determinarea şi înfăptuirea măsurilor specifice de prevenire şi combatere a lor. La fel, se impune luarea de măsuri corespunzătoare de către Ministerul Afacerilor Interne şi organele de administrare locală pentru asigurarea ordinii publice.

Serviciul de presă al Procuraturii Republicii Moldova

---

a regulilor pozitive editate de legiuitor.

Se creează astfel posibilitatea concentrării controlului judiciar asupra cauzelor care justifică un examen aprofundat, cu precădere specializat, ori de cîte ori legea aplicabilă are un conţinut îndoielnic sau lacunar ori jurisprudenţa este contradictorie.

Motivele de recurs trebuie să exprime nemulţumirea părţii cu privire la hotărîrea atacată, adică trebuie să se determine greşelile care sînt imputate instanţei, cu precizarea că, critica formulată trebuie să se încadreze în unul sau mai multe dintre motivele de nelegalitate indicate de lege.

Cererea de recurs trebuie să mai conţină anumite propuneri cu privire la o altă normă materială aplicabilă, sau calificarea litigiului examinat după o altă normă juridică, interpretarea literară, extensivă sau restrictivă a dispoziţiilor legale.

De asemenea, recurentul va indica solicitările sale asupra deciziei instanţei de apel şi hotărîrii instanţei de fond sau numai asupra deciziei instanţei de apel.

Practica noastră conţine multe exemple de restituire a cererii de recurs din cauza nerespectării prevederilor art.437 alin.(1) lit.f) C. proc. civ. În acest sens, urmează să se înţeleagă că recurenţii nu s-au expus în cererile lor asupra ilegalităţii deciziei. Mai mult, Secţia grefă nu verifică corectitudinea motivelor de recurs, important e ca acestea să fie indicate şi să reflecte nemulţumirea părţii, pe cînd controlul acestora o face Colegiul respectiv din cadrul Curţii Supreme de Justiţie prin procedura examinării admisibilităţii recursului.

Dar ce se întîmplă dacă indicăm greşit motivele de recurs sau dacă indicăm greşit textele de lege, atunci instanţa nu va dispune restituirea recursului, dacă criticile formulate pot fi încadrate într-unul din motivele de nelegalitate.

Deci, cererea de recurs nu trebuie să facă referire doar la motivele de nelegalitate, ci să fie dezvoltat, în parte, fiecare motiv de nelegalitate.

În concluzie, pentru acest element putem menţiona următoarele:

- Temeiurile de recurs sînt expres şi limitativ determinate de lege. Argumentarea acestora trebuie să fie concisă, precisă şi clară.
- Cererea trebuie să cuprindă o dezvoltare a fiecărui temei de recurs pe care partea îl consideră existent.
- Este esenţial ca din expunerea făcută de recurent să rezulte cu precizie care sînt temeiurile de casare a deciziei atacate.

g) Data declarării recursului şi semnătura recurentului

Se prezumă că data indicată în cerere este similară cu cea a înregistrării. Faptul că recurentul a indicat o altă dată decît cea în care a înregistrat cererea în modul stabilit, nu prezintă importanţă juridică.

Data declarării recursului are importanţă în privinţa verificării omiterii termenului de declarare a recursului.

Semnătura este şi ea o formalitate importantă, deoarece în lipsa ei nu se poate stabili dacă motivarea recursului a fost făcută de persoana care are legitimare procesuală. Semnătura părţii – persoană fizică sau a reprezentantului legal al părţii – persoană juridică, este necesară pe cererea de recurs pentru confirmarea faptului că exercitarea căii de atac este expresia voinţei părţii.

În cazul reprezentării, cererea poate fi semnată de recurent sau reprezentantul său, neexistînd distincţie de valoare juridică. În practică se obişnuieşte ca semnătura părţii să fie dublată de semnătura avocatului, deşi semnătura avocatului sau mandatarului este suficientă pentru ca recursul să fie valabil.

În cazul în care semnătura lipseşte, cererea se restituie conform art.438 C. proc. civ. al R. Moldova.

În practica instanţelor judecătoreşti din România nu a existat un punct de vedere unitar cu privire la aplicarea consecinţelor lipsei semnăturii părţii în cererea de recurs. Astfel, unele instanţe au considerat că lipsa semnăturii de pe cererea de recurs, în momentul depunerii căii de atac, atrage sancţiunea nulităţii, iar partea nu are posibilitatea să suplinească această cerinţă în cursul judecăţii. Alte instanţe, dimpotrivă, s-au pronunţat în sensul că cerinţa privind semnarea cererii de recurs, în cazul în care aceasta nu a fost respectată, se poate îndeplini în tot cursul procesului.

Instanţa supremă a considerat că instanţele respective au interpretat şi au aplicat corect dispoziţiile legale. În decizia Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie nr. 39/2007, publicată în Monitorul Oficial nr.833 din 05.12.2007, s-a indicat că: „în raport cu precizările făcute prin acest din urmă text, lipsa semnăturii de pe cererea de recurs poate fi împlinită în tot cursul judecăţii căii de atac, în afară de cazul invocării lipsei semnăturii reclamantului, cînd cererea de recurs trebuie semnată cel mai tîrziu la prima zi de înfăţişare, iar dacă este prezent în instanţă, în chiar şedinţa în care se invocă lipsa".

Argumentele acestei poziţii erau bine venite şi pentru Republica Moldova pînă la modificarea procesuală care indică în art.444 C. proc. civ. că, recursul se examinează fără înştiinţarea participanţilor la proces, cu excepţia cazului cînd se decide invitarea unor participanţi sau reprezentanţi ai acestora pentru a se pronunţa asupra problemelor de legalitate invocate în cererea de recurs.

Cererea se depune în atîtea exemplare cîţi participanţi sînt la proces, anexîndu-se originalul chitanţei fiscale, prin care se confirmă achitarea taxei de stat, cu excepţia cazurilor în care subiecţii sînt scutiţi, conform legii, de achitarea acesteia, precum şi împuternicirile legale ale reprezentantului, dacă recursul se exercită prin reprezentant.

Inexistenţa oricăruia dintre elementele cererii, a dovezii plăţii taxei de stat, precum şi a împuternicirilor reprezentantului, dacă recursul se exercită prin reprezentant, constituie motiv de restituire a cererii de recurs înaintată în conformitate cu secţiunea II-a.

Instanţa de recurs (Curtea Supremă de Justiţie) va restitui cererea printr-o încheiere semnată de preşedintele sau vicepreşedintele colegiului respectiv, în termen maxim de 5 zile de la depunere, conform art.438 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

În cazul restituirii recursului, conform secţiunii a II-a, este admisă depunerea repetată a recursului, după înlăturarea neajunsurilor, conform art.438 alin.(3) Codul de procedură civilă, dacă nu a expirat termenul de 2 luni prevăzut în art.434 din Codul de procedură civilă, care este un termen de decădere.

Dacă cererea de recurs corespunde prevederilor art.437 C. proc. civ., se va înregistra intentarea procedurii în recurs şi se va solicita, în cel mult 10 zile, dosarul de la instanţa respectivă.

Aşadar, datorită specificului acestei căi de atac, legiuitorul a indicat mai multe cerinţe care trebuie îndeplinite, chiar dacă uneori se caracterizează prin formalism, important e ca acesta să nu fie unul exagerat.

Chiar şi practica Curţii Europene a Drepturilor Omului indică că reglementările referitoare la forma şi conţinutul actelor procesuale sînt necesare pentru a asigura buna administrare a justiţiei. Astfel, în cauza *De Virgiliis versus Italia,* din 20 aprilie 1999, este vorba că împotriva reclamantului, de profesie avocat, s-a deschis o procedură disciplinară, acesta fiind suspectat că a obţinut un client, în mod indirect, prin intermediul unui mijlocitor. Consiliul baroului l-a sancţionat cu vot de blam, sancţiune care a fost confirmată şi în apel. Recursul reclamantului a fost respins de către Curtea de Casaţie ca inadmisibil, pe motiv că starea de fapt nu este expusă niciunde în recursul formulat de către reclamant. În hotărîrea sa, Curtea a indicat că e adevărat că astfel de reglementări nu trebuie să împiedice justiţiabilul să se prevaleze de o cale de recurs disponibilă, însă, în speţă, nimic nu permite a afirma că ceva l-ar fi împiedicat pe reclamant să ofere măcar o descriere succintă a stării de fapt.

Ţinînd cont de specificitatea rolului instanţei de casaţie, Curtea a considerat că se poate admite ca o astfel de instanţă să impună reguli ce ţin de un formalism mai ridicat, decît pentru celelalte căi de atac. De aceea, plîngerea este inadmisibilă, fiind vădit nefondată.

Astfel, putem concluziona că cererea de recurs depusă cu respectarea regulilor legale şi taxa de stat achitată în cuantumul prevăzut de lege (care presupune o proporţionalitate rezonabilă între mijloacele folosite şi scopul legitim urmărit) sînt condiţii de care depinde apariţia fazei facultative a procesului civil şi anume judecata în recurs, dar care e parcursă doar cu sprijinul premiselor ce influenţează desfăşurarea examinării acestuia.

Totodată, atîta timp cît vor exista premisele (condiţiile de fond), adică obiectul, subiecţii, temeiurile, termenul, dar dacă partea nu depune cererea de recurs, respectînd prevederile art.436-437 şi achitînd taxa de stat, atunci examinarea recursului şi casarea deciziei ilegale şi neîntemeiate nu va avea loc şi invers, dacă persoana îndeplineşte cerinţele de formă, însă cele de fond nu există, atunci vom avea o decizie prin care cererea de recurs se consideră ca inadmisibilă.

Prin urmare, putem menţiona că pentru exercitarea recursului sînt necesare a fi întrunite cumulativ atît condiţiile de formă, cît şi cele de fond (premisele).

Veronica JOMIRU-NICULIŢĂ, magistru în drept, absolventă a Institutului Naţional al Justiţiei

La solicitarea cititorilor

Drepturile salariaţilor şi protecţia lor

(Capitolul XIV din Legea salarizării)

Salariatul are dreptul la retribuirea muncii sale în conformitate cu legislaţia în domeniul salarizării şi cu contractul colectiv de muncă, în baza contractului individual de muncă. La încheierea contractului individual de muncă, angajatorul este obligat să informeze salariatul despre condiţiile salarizării (mărimea salariului, forma salarizării, modul de calculare, periodicitatea şi locul achitării salariului, reţineri). La stabilirea salariului nu se admite discriminarea pe motive de vîrstă, sex, apartenenţă de rasă şi naţionalitate, convingeri politice, confesiune şi stare materială.

Unităţile efectuează plata salariilor către salariaţi în mod prioritar faţă de alte plăţi, virînd concomitent cotele de asigurare socială de stat obligatorie. Subiecţii organizării salarizării nu au dreptul să adopte în mod unilateral hotărîri în probleme de salarizare, care înrăutăţesc condiţiile stabilite de legislaţie şi de contractele colective de muncă.

Salariul se plăteşte în moneda naţională a Republicii Moldova. Se permite plata salariului prin cecuri de numerar sau mandate poştale. Modul de plată a salariului prin cecuri de numerar sau mandate poştale se stabileşte de Guvern, de comun acord cu Banca Naţională a Moldovei. Se interzice plata salariului în natură, inclusiv în formă de băuturi spirtoase, produse din tutun sau substanţe narcotice.

Salariul se plăteşte periodic, nemijlocit salariatului sau persoanei împuternicite de către acesta, în baza unei procuri autentificate la locul lui de muncă, în zilele de lucru stabilite în contractul colectiv de muncă sau în contractul individual de muncă, dar:

a) nu mai rar decît de două ori pe lună pentru salariaţii remuneraţi în baza salariilor pe unitate de timp sau în acord;

b) nu mai rar decît o dată pe lună pentru salariaţii remuneraţi în baza salariilor lunare ale funcţiei. În fiecare caz în parte, angajatorul este obligat să informeze în scris salariatul despre suma totală a salariului, reţinerile efectuate, indicînd mărimea şi cauzele reţinerilor, suma ce i se cuvine să o primească, precum şi să asigure înscrierile respective în registrele contabile. Cu acordul în scris al salariatului, plata salariului poate fi efectuată prin instituţii bancare sau prin transfer poştal pe contul (adresa) indicat de salariat, cu achitarea obligatorie a acestor servicii pe cheltuiala angajatorului. În cazul decesului salariatului, salariul şi alte plăţi ce i se cuvin se plătesc soţului, copiilor sau părinţilor lui, iar în lipsa acestora – celorlalţi moştenitori, în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Se interzice a limita salariatul în dispunerea liberă de mijloacele proprii cîştigate de el, cu excepţia cazurilor prevăzute de legislaţie. Se interzic reţineri din mijloacele cîştigate de salariat în favoarea angajatorului sau altor persoane juridice şi fizice, precum şi orice alte reţineri neprevăzute de legislaţie. Impunerea fiscală a salariului se efectuează în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Salariul mediu se garantează salariaţilor, în cazurile prevăzute de legislaţie, de contractele colective de muncă şi de contractele individuale de muncă. Salariul mediu al salariatului include toate formele de salarizare la care, conform legislaţiei în vigoare, se prevăd cote de asigurare socială de stat obligatorie, cu excepţia plăţilor cu caracter unic. Modul de calculare a salariului mediu al salariatului se stabileşte prin hotărîre a Guvernului. În cazul sustragerii salariatului de la munca de bază în condiţii neprevăzute de legislaţie, unitatea ale cărei sarcini îndeplineşte salariatul îi plăteşte sau îi compensează acestuia salariul în mărime de cel puţin un salariu mediu de la locul de muncă de bază.

Mijloacele pentru retribuirea muncii salariaţilor sînt garantate prin venitul şi patrimoniul angajatorului. În cazul recunoaşterii unităţii, în modul stabilit de legislaţie, ca fiind insolvabilă, salariul se recuperează salariatului în mod prioritar potrivit obligaţiilor faţă de acesta. În cazul insolvabilităţii unităţii, plăţile de compensare, garantate salariaţilor şi calculate (recalculate) la data achitării lor, se vor achita în mărime nu mai mică decît cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, stabilit în conformitate cu prezenta lege.

În cazurile în care la conturile curente şi de decontare ale unităţilor există mijloacele respective şi documentele în vederea primirii banilor pentru plata salariilor au fost prezentate în termen, iar băncile nu au asigurat clientela cu numerar, răspunderea pentru eliberarea cu întîrziere a numerarului o poartă băncile, plătind o penalitate în mărime de 0,2% din suma datorată pentru fiecare zi de întîrziere din contul mijloacelor băncii. Persoanele cu funcţii de răspundere din bănci, autorităţi publice şi unităţi, vinovate de neachitarea la timp a salariilor, poartă răspundere în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Compensarea pierderii unei părţi din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de plată a acestuia se efectuează prin indexarea obligatorie şi în mărime deplină a sumei salariului calculat dacă reţinerea acestuia a constituit o lună calendaristică şi mai mult după expirarea lunii următoare lunii pentru care urma să se plătească salariul. Compensarea pierderii unei părţi din salariul neachitat la timp se efectuează separat pentru fiecare lună prin majorarea lui în conformitate cu coeficientul inflaţiei, care se calculează prin împărţirea ultimului indice publicat al preţurilor de consum la momentul plăţii reale a salariului la indicele preţurilor de consum ale lunii următoare lunii pentru care se plăteşte salariul. Indicele preţurilor de consum se determină în calcul cumulativ de la începutul anului faţă de luna decembrie a anului precedent anului de plată. Compensarea pierderii unei părţi din salariul neachitat la timp se efectuează în cazul în care coeficientul inflaţiei în perioada de neachitare a salariului depăşeşte cota de 2%. Plata sumelor de compensare a pierderii unei părţi din salariul neachitat la timp se efectuează din sursele de plată a salariului stabilite conform art.5 din Legea salarizării. Modul de calculare a sumei de compensare a pierderii unei părţi din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de plată a acestuia se stabileşte de Guvern.

Litigiile de muncă ce ţin de salarizare se examinează în modul stabilit de legislaţie pentru soluţionarea litigiilor de muncă. Informaţia privind salariul salariatului se prezintă numai cu acordul sau la solicitarea acestuia, precum şi în cazurile prevăzute de legislaţie.

Activitatea procurorilor la realizarea politicii penale

Pe parcursul anului 2013, activitatea procurorilor la exercitarea şi conducerea urmăririi penale a cunoscut o îmbunătăţire calitativă şi cantitativă la capitolul de cauze penale finalizate şi trimise în judecată.

Astfel, în perioada de referinţă, procurorii au exercitat şi condus urmărirea penală în 61 913 cauze, din care, în 23 601 de cazuri urmărirea penală a fost finalizată.

În total, procurorii au deferit justiţiei 11 413 de cauze penale privind comiterea a 12 954 infracţiuni de către 13 290 persoane, inclusiv:

- 167 cauze privind omucideri intenţionate;
- 117 - trafic de fiinţe umane şi copii;
- 210 cazuri de vătămare intenţionată gravă a integrităţii corporale şi sănătăţii;
- 172 - viol;
- 3571 - infracţiuni contra patrimoniului;
- 741 - circulaţia ilegală a drogurilor;
- 36 - evaziuni fiscale şi infracţiuni financiar-bancare;
- 50 - contrabandă şi eschivarea de la achitarea plăţilor vamale;
- 814 - încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei rutiere;
- 713 - huliganism;
- 130 - infracţiuni de corupţie şi trafic de influenţă;
- 102 - abuz şi exces de putere;
- 17 - tortură;
- 93 - infracţiuni militare;
- 139 - infracţiuni contra justiţiei, alte categorii de infracţiuni.

În procedura acordului de recunoaştere a vinovăţiei au fost deferite justiţiei 990 de cauze penale.

S-a încetat urmărirea penală în 11 792 cauze, inclusiv în:

- 4473 cauze din lipsa faptului sau elementelor infracţiunii;
- 4223 cauze în legătură cu împăcarea părţilor şi retragerea plîngerii prealabile;
- 15 cauze în baza actului de amnistie;
- 3085 cauze din alte motive de nereabilitare, inclusiv în legătură cu liberarea de răspundere penală şi tragere la răspundere contravenţională.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Sînt pensionar însă activez în calitate de avocat. Cu toate că dispun de poliţă medicală, în calitate de persoană asigurată din partea statului mai sînt obligat să mă asigur medical şi prin intermediul organizaţiei în care activez. Vreau să ştiu prin care lege am obligaţia să achit cota de asigurare medicală, şi dacă ea nu este în contradicţie cu alte acte normative.

Ion Gagiu, or. Soroca

Articolul l6 alineatul (1) şi punctul 2) din Anexa nr.2 a Legii cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, nr.l593-XV, din 26.12.2002, cu modificările şi completările ulterioare, stabilesc obligativitatea avocaţilor de a achita prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă. În actul normativ menţionat nu sînt prevăzute anumite scutiri sau facilităţi pentru avocaţi.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:
Adresa:
(februaie 2014, nr. 6(505)

Sanda Filat: Ca popor sîntem prea emotivi

Sanda Filat este pasionată de psihologie şi interesată de oameni în general. Acesta este domeniul în care s-a regăsit şi în care îi poate ajuta pe cei care apelează. „La psiholog ajung oamenii ce au curaj şi sînt pregătiţi pentru o schimbare", spune Sanda într-un interviu.

Mulţi dintre moldoveni consideră că viaţa în ţara noastră este destul de stresantă.

„Nu cred că moldovenii sînt afectaţi de stres mai mult decît alte naţionalităţi. Stresul este enorm şi în ţările prospere. Problema noastră ca popor este că sîntem prea emotivi şi nu putem să ne stăpînim emoţiile pentru a analiza lucrurile la rece. Să luăm ca exemplu femeile care au copii mici. Iarna se stresează că e frig şi copilul răceşte, vara se stresează că e cald şi poate face insolaţie. Femeile noastre îşi fac prea multe griji pentru copii, atunci cînd aceştia trec prin etape fireşti de creştere şi dezvoltare, iar anxietatea mamelor nu-i ajută deloc, ci dimpotrivă îi face şi pe ei să fie anxioşi", a spus ea.

De asemenea, aceasta susţine că pe mulţi oameni îi îngrijorează ziua de mîine, nesiguranţa şi instabilitatea. „Acesta este un stres real pentru moldoveni, dar fiecare găseşte propriile soluţii pentru a-l depăşi. Cu aşa gen de probleme însă, oamenii rar vin la psiholog. Cel mai des se adresează cu probleme legate de relaţii, de încrederea în sine, de frici, de emotivitate excesivă", a conchis Sanda Filat.

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bîrsan Ion, cu domiciliul: mun. Chişinău, str. Drumul Viilor, nr. 99, apt. 62 şi mun. Chişinău, str. Poleanicikin, nr. 13, apt. 14, pentru data de 13 martie 2014, ora 12.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară, nr. 43, bir. 42) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Schipschi Mihail privind încasarea datoriei.

Judecător Alexandru Gafton

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Rusu Valentina, a.n. 17.09.1975, domiciliată: mun. Chişinău, str. Valea Dicescu, nr. 107, pentru data de 17 martie 2014, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară, nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Valentin privind anularea contractului de donaţie şi vînzare-cumpărare.

Judecător Maria Avornic

❖❖❖

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL ,,B.T.C. Grup", pentru data de 8 aprilie 2014, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară, nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea depusă de Scudelenco Anatolie şi Scudelenco Batalia privind protecţia dreptului consumatorului.

Judecător A. Catană

❖❖❖

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Boldişor Lilian, IDNP-2000034001138, pentru data de 23 martie 2014, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 502) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Boldişor Olga privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Liuba Pruteanu

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului ÎI ,,Catranji Daniel", pentru data de 28 februarie 2014, ora 15.45, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 35) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea depusă de Chiciuc Ioana privind încasarea sumei.

Judecător Stella Bleşceaga

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Scaletchi Valentina, Pitel Lucia, Crivaia Efrosinia, Cunitchii Igor, Srubcenco Alexei, Chirilenco Dmitrii, domiciliaţi: mun. Chişinău, str. O. Goga, nr. 19, pentru data de 4 martie 2014, ora 8.40, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 4) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea: Astifeni Serghei, Astifeni Maria, către: Scaletchi Valentina, Pitel Lucia, Crivaia Efrosinia, Cunitchii Igor, Srubcenco Alexei, Chirilenco Dmitrii, intervenient accesoriu OCT Chişinău privind radierea dreptului de proprietate.

Judecător Serghei Papuha

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Cerempei Valentina, Cermpei Iurii, domiciliaţi: mun. Chişinău, bdul Moscovei, nr. 15/2, apt. 37, pentru data de 4 martie 2014, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 35) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea depusă de APLP-52/170 privind încasarea datoriei.

Judecător Stella Bleşceaga

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ciujova Elena, cu domiciliul: str. Albişoara, nr. 8, apt. 160, mun. Chişinău, pentru data de 18 martie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea CCL-134 privind încasarea datoriei.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Sorbalo Augustina, pentru data de 15 mai 2014, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL-18 împotriva cet. Sorbalo Augustina, întervenient accesoriu SA ,,Termocom" privind încasarea datoriei.

Judecător Veronica Negru

❖❖❖

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Croitoru Larisa, pentru data de 9 iunie 2014, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL-18 privind pătrunderea forţată în apartament.

Judecător Veronica Negru

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Achiruş Andrei, pentru data de 3 martie 2014, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea cet. Achiruş Elena privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Viorica Puica

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Grigoriev Ion, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Nufarilor, nr. 24 ,,B", pentru data de 13 martie 2014, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-4932/13, la cererea depusă de Zveaghinţev Vasile privind încasarea prejudiciului material.

Judecător Svetlana Garştea-Bria

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Antonov Nina, pentru data de 18 martie 2014, ora 8.45, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea lui Marcu Valeriu privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

❖❖❖

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Hadji Veaceslav, pentru data de 18 martie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea depusă de Leu Rodica privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Stratan

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Jucovscaia Galina, pentru data de 18 februarie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrît în cauza civilă depusă Asociaţia Proprietarilor de Locuinţe Privatizate - 54/369, cu participarea intervenientului accesoriu Societatea pe Acţiuni ,,Termocom" privind încasarea datoriei.

Judecător Vladislav Clima

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Evin Olga Iurie, a.n. 11.08.1983, c/p 2001048343924, domiciliată: mun. Chişinău, bdul Mircea cel Bătrîn, nr. 5/3, apt. 141, pentru data de 26 februarie 2014, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea APLP-54/369 privind încasarea datoriei.

Judecător Ludmila Ouş

❖❖❖

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Isac Laliana, domiciliată: satul Vărăncău, Soroca, pentru data de 4 martie 2014, ora 14.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei, nr. 62, sala de şedinţe nr. 4) în calitate de pîrît în cauza înaintată de Isac Mihail privind desfacerea căsătoriei.

Judecător D. Gherman

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Leca Ivan Grigore, domiciliat: satul Susleni, Orhei, pentru data de 6 martie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de: Maldur Lidia, Croitoru Ecaterina privind recunoaşterea bunului ca proprietate în devălmăşie şi partajarea averii succesorale.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Vasile Selevestru

❖❖❖

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Vioară Oleg, domiciliat: satul Mălăieşti, Orhei, pentru data de 7 martie 2014, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Vioară Natalia privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Vasile Selevestru

❖❖❖

Curtea de Apel Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rotari Natalia, pentru data de 4 martie 2014, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Teilor, nr. 4, et. 2, sala de şedinţe nr. 9, mun. Chişinău) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă la acţiunea cet. Mocriţcaia Svetlana către Stepanov Ludmila ş.a. privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Judecător N. Traciuc

❖❖❖

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cerchin Victor Efim, pentru data de 10 martie 2014, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 302) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS ,,Red Union Fenosa" privind încasarea datoriei.

Judecător Alexandru Spoială

❖❖❖

Judecătoria Şoldăneşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Răzuş Dorin Iurie, născut pe data de 14 octombrie 1991, locuitor al satului Pohoarna, Şoldăneşti, pentru data de 3 martie 2014, ora 10.30, la şedinţa de judecată (Şoldăneşti, str. Victoriei, nr. 18) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Corjan Iurie privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător A. Mandraburca

ANUNŢ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor, la şedinţa din 06.02.2014, a anunţat concurs privind suplinirea funcţiilor vacante de procuror în procuratură, pentru candidaţii care îndeplinesc condiţiile art.37 din Legea cu privire la Procuratură:

- procuror în Procuratura UTA Găgăuzia – 2 funcţii;
- procuror în Procuratura r-lui Basarabeasca – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Căuşeni– 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Cantemir – 2 funcţii;
- procuror în Procuratura r-lui Ceadîr-Lunga – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Donduşeni – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Drochia – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Edineţ – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Făleşti – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Glodeni – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Leova – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Nisporeni – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Rezina – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Soroca – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Sîngerei – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Străşeni – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Ştefan-Vodă – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Şoldăneşti – 1 funcţie;
- procuror în Procuratura r-lui Taraclia – 2 funcţii;
- procuror în Procuratura r-lui Ungheni – 2 funcţii;
- procuror în Procuratura mun.Bălţi – 1 funcţie.

Pentru procurorii care îndeplinesc condiţiile art.36 alin. (3) din Legea cu privire la Procuratură, se anunţă concurs pentru ocuparea funcţiilor vacante de procuror conducător:

- procuror, adjunct al procurorului Anticorupţie, şef al Serviciului Sud,
- procuror al raionului Teleneşti,
- procuror al raionului Rezina.

A anunţa concurs, între procurori, pentru suplinirea unei funcţii vacante de procuror în Secţia investigaţii financiar – economice a Procuraturii Generale.

Termen de aplicare – pînă la 07.03.2014 inclusiv.

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chişinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26).

Secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64

❖❖❖

Judecătoria Slobozia solicită prezentarea cet. Ciuhnenco Veaceslav Boris, a.n. 1979, domiciliat: or. Slobozia, str. Dnestrovscaia, nr. 12, pentru data de 4 martie 2014, ora 14.00, la şedinţa de judecată (Ştefan Vodă, str. 31 August, nr. 5 ,,A", bir.5) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-41/14, la cererea cet. Ciuhnenco Maria Ion privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător D. Dubcoveţchi

❖❖❖

Judecătoria Slobozia solicită prezentarea cet. Ciuhnenco Veaceslav Boris, a.n. 1979, domiciliat: or. Slobozia, str. Dnestrovscaia, nr. 12, pentru data de 4 martie 2014, ora 13.00, la şedinţa de judecată (Ştefan Vodă, str. 31 August, nr. 5 ,,A", bir.5) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-42/14, la cererea cet. Ciuhnenco Maria Ion privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori şi încasarea pensiei de întreţinere pentru copiii minori.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător D. Dubcoveţchi

Aniversări

Maria MALANCIUC,
judecător, Ungheni

Mult stimată doamnă Maria Malanciuc,

În această zi de o semnificaţie aparte pentru dumneavoastră, cînd marcaţi o frumoasă aniversare, venim cu sublime cuvinte de felicitare, avînd certitudinea că trăiţi sentimentul profundei satisfacţii pentru ceea ce aţi realizat, iar urările noastre de bine sperăm să vă întregească această minunată sărbătoare.

Și dacă orice aniversare constituie un prilej de a rezuma ceva, cu siguranţă putem afirma că aveţi ce pune pe cîntarul realizărilor, astfel încît să tragă greu.

Cu acest prilej, vă dorim multă sănătate, pace în suflet şi multe bucurii de la cei dragi inimii.

La Mulţi Ani!

* * *

Andrei HARGHEL,
judecător, CSJ

Mult stimate domnule Andrei Harghel,

Cu deosebite sentimente de respect vă adresăm cele mai calde felicitări prilejuite de frumoasa dumneavoastră aniversare, care în acest an semnifică vîrsta cînd se împletesc în cel mai fericit mod realizările în muncă cu înţelepciunea vieţii, imprimînd sens existenţei.

Aţi reuşit să cuceriţi prin ceea ce sînteţi, iar bunătatea sufletului, inteligenţa, amabilitatea, onestitatea sînt doar cîteva dintre calităţile care vă înnobilează distinsa personalitate.

Primiţi cele mai sincere urări de sănătate, fericire, însoţite de succese – toate acestea să vă întregească imaginea şi să vă contureze efigia.

La Mulţi Ani!

* * *

Recent, şi-au aniversat ziua de naştere: **Natalia Untila**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Oxana Secrieru**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM**; Vladimir Lavric**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Octavian Cazac**, doctor în drept, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Lidia Bulgac**, judecător, CA Chişinău; **Ruxanda Pulbere**, judecător, Bender; **Ecaterina Buzu**, judecător, Orhei; **Natalia Chircu**, judecător CA Bălţi; **Grigore Daşchevici**, preşedintele Judecătoriei Călăraşi; **Serghei Papuha**, judecător, Rîşcani municipiul Chişinău; **Sergiu Caraman**, judecător, Floreşti; **Radu Ţurcanu**, judecător Botanica.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, întru bunăstarea societăţii noastre.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul*
şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

14 februarie – Ziua Îndrăgostiţilor: Cum este sărbătorită aceasta în lume

Ziua Sfîntului Valentin are particularităţi diferite privind modul în care este sărbătorită pe diverse meridiane ale globului. În acelaşi timp, în multe culturi există variante proprii ale acestei zile, aşa cum la români există tradiţionalul Dragobete.

În Japonia şi Coreea, obiceiul este ca de 14 februarie, Ziua Îndrăgostiţilor, femeile, şi mai puţin bărbaţii, să ofere dulciuri, ciocolată şi flori persoanelor pe care le iubesc. Însă, cercul celor cadorisiţi s-a extins în ultima vreme, astfel încît dăruirea de ciocolată pe 14 februarie a devenit un fel de obligaţie pentru femeile din Ţara Soarelui Răsare. Din acest motiv, în japoneză, ciocolata care se face cadou de ziua Sfîntului Valentin se numeşte giri-choko, giri însemnînd „obligaţie". O lună mai tîrziu însă, vine rîndul bărbaţilor să ofere cadouri: pe 14 martie se sărbătoreşte Ziua Albă, cînd bărbaţii oferă ciocolată albă (sau, mai nou, alte cadouri, cum ar fi piesele de lenjerie) prietenelor şi iubitelor lor.

În Coreea mai există o urmare a acestor sărbători – Ziua Neagră, pe 14 aprilie, cînd bărbaţii care nu au primit nici un cadou de ziua Sfîntului Valentin se adună laolaltă ca să mănînce o mîncare tradiţională de găluşte în sos negru.

În China, datorită semnificaţiei deosebite pe care o are cifra 7 în cultura acestei ţări, cetăţenii ei sărbătoresc un fel de sinonim al Zilei Îndrăgostiţilor în cea de-a şaptea zi a celei de-a şaptea luni a calendarului lunar – Qi Xi, Noaptea Celor Şapte. În anul curent, aceasta va fi pe 19 august. În ziua respectivă, fetele îşi dovedesc îndemînarea făcînd diverse obiecte, de exemplu sculptînd dovlecei, şi se roagă să aibă noroc de un soţ bun. Conform tradiţiei iudaice, în cea de-a 15-a zi a lunei Av (la sfîrşitul lui august) se sărbătoreşte Festivalul dragostei. În mod tradiţional, în această zi, fetele se îmbrăcau în alb şi dansau în vii, unde erau aşteptate de băieţi. Astăzi, aceasta este o zi populară pentru a se face declaraţii de dragoste şi cereri în căsătorie.

În Brazilia, Dia dos Namorados (Ziua Îndrăgostiţilor) se sărbătoreşte în mod tradiţional pe 12 iunie, cu o zi înainte de Ziua Sfîntului Anton, protectorul căsătoriilor. Obiceiurile sînt asemănătoare cu cele din Ziua Sfîntului Valentin: se oferă ciocolată, flori şi diverse cadouri.

În Mexic, Dia del amor y amistad (Ziua Dragostei şi a Prieteniei) se sărbătoreşte pe 14 februarie. În alte ţări, în Columbia spre exemplu, ea a fost mutată din motive comerciale în a treia sîmbătă din septembrie, cînd se desemnează „Amigos secretos" – prietenii secreţi, adică se trag la sorţi persoanele care vor primi cadouri anonime.

În Finlanda, ziua Sfîntului Valentin (14 februarie) poartă numele de Ystävänpäivä, adică „Ziua Prietenului". Aşa cum spune şi denumirea, este vorba mai degrabă de prieteni decît de îndrăgostiţi.

În Slovenia există un proverb care spune că Sfîntul Valentin aduce „cheia rădăcinilor", ceea ce înseamnă că, pe 14 februarie, plantele ies din amorţeala iernii şi încep să crească. Deşi a fost preluată tradiţia occidentală de a celebra dragostea în această zi, totuşi, îndrăgostiţii au ziua lor specială, şi anume 12 martie, ziua Sfîntulu Gheorghe.

Caleidoscop

S-au logodit într-un joc video şi s-au căsătorit în viaţa reală

Pe ecranele calculatoarelor, arătau ca un cuplu din filme. Ea cu un ten bronzat, o siluetă de invidiat şi îmbrăcată provocator, el cu un tatuaj impresionant, plete care îi curg pe umeri şi pătrăţele.

Doi americani s-au căsătorit după ce s-au cunoscut într-o cameră de chat 3D.

După ce s-au cucerit reciproc într-o cameră virtuală 3D de videochat, Marie şi Jay au decis să facă schimb de poze realizate în viaţa reală.

Nici unul dintre ei nu seamănă cu avatarurile lor virtuale, însă asta nu i-a împiedicat să se îndrăgostească unul de celălalt. Drept urmare, s-au căsătorit în viaţa reală. Ambii cred acum că spaţiul virtual în care s-au cunoscut e oarecum ridicol.

Nuntă de Ziua Îndrăgostiţilor! Peste o sută de cupluri din ţară vor să se căsătorească pe 14 februarie

14 februarie va fi sărbătoare dublă pentru mai mult de o sută de îndrăgostiţi din Moldova. Potrivit datelor Serviciului Stării Civile, pînă la sfîrşitul lunii ianuarie, 117 cupluri au depus actele pentru înregistrarea cununiei civile de Ziua Sfîntului Valentin.

Cele mai multe nunţi vor avea loc în Capitală, unde vor fi oficiate 69 de ceremonii. La Bălţi, se vor căsători nouă cupluri. La Hînceşti îşi vor jura iubire veşnică şase perechi de tineri, iar la Anenii Noi - patru.

La Drochia şi Floreşti vor juca nunta cîte trei cupluri. De asemenea, cîte două ceremonii vor avea loc la Cahul, Ialoveni, Criuleni, Dubăsari, Soroca şi Rezina. Şi în alte 11 localităţi va fi oficiată cîte o cununie civilă.

Cererea pentru înregistrarea civilă se depune cu două luni înainte de ziua căsătoriei.

Greşeli pe care le fac femeile singure în preajma Zilei Îndrăgostiţilor

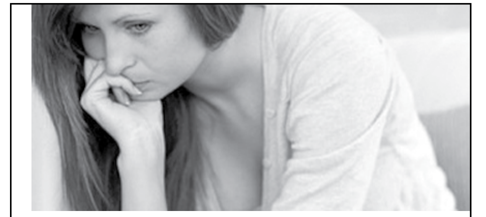
Pentru că sîntem în toiul Zilei Îndrăgostiţilor, iar unde întorci capul vezi doar reclame care celebrează iubirea, femeile singure au tendinţa de a se simţi… şi mai singure.

Tristeţea şi singurătatea le împinge adesea la greşeli, uneori fatale. În cele ce urmează, vă prezentăm care sînt acestea şi de ce nu ar trebui să le faceţi.

Acceptarea invitaţiilor venite din partea unor persoane dubioase. Dintr-un soi de disperare de a nu petrece Sfîntul Valentin singure, multe femei dau curs invitaţiilor formulate de bărbaţi cu care, în mod normal, nu şi-ar dori să aibă de-a face.

Îşi plîng de milă. Acesta este momentul perfect pentru a suna în stînga şi în dreapta ca să se lamenteze din pricina ghinionului în dragoste. Apoi îşi amintesc cît de ticălos a fost ultimul iubit şi îl bîrfesc cui au ocazia.

Încercările disperate de a agăţa online, prin intermediul reţelelor de socializare. Nimic mai trist decît o femeie care încearcă insistent să atragă atenţia unor bărbaţi care, în restul anului, nu-i stîrnescnicicum interesul.

Încercarea de împăcare cu fostul. Ziua Îndrăgostiţilor nu poate fi petrecută, desigur, decît îndrăgostită, nu-i aşa?! Şi cum nu a apărut nimeni la orizont de cîteva luni, cea mai bună idee pare a fi contactarea fostului şi convocarea la o întîlnire romantică, exact în această zi. Nu cădeţi în capcană, dacă relaţia nu a mers bine în trecut, nu o sa meargă nici acum.

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.

Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM. Indice – 21596

Tiraj 4600
Com. 8/sp